

**lisans 11-soz-p05-hakikate-gecis-sarayin-aleme-tatbiki-ve-iki-firkanin-beyani -**  
**Set 1**

1-) Temsilde anlatılan saray hakikatte neyi temsil eder? (8 kelime)  
İçinde yaşadığımız

2-) Her şeyin kendine mahsus bir dille tesbih etmesi neyi ifade eder? (8 kelime)  
Varlıkların hâlleriyle

3-) Sarayın bölümlerinin çok sayıda âleme karşılık gelmesi, yaratılış hakkında ne öğretir? (11 kelime)  
Yaratılışın tek

4-) Altı günde yaratma ifadesi burada hangi yönü öne çıkarır? (8 kelime)  
Yaratılışın ölçülü,

5-) Yeryüzünün kalbinde ateş bulunmasına değinilmesi, temsildeki mutfakla nasıl bağ kurar? (12 kelime)  
İçten işleyen bir

6-) Güneş, Ay ve yıldızların emre bağlı olması tevhid açısından neden önemlidir? (13 kelime)  
En büyük varlıkların

7-) Temsilde geçen gizli hazinelerin cevherleri hakikatte neyi anlatır? (5 kelime)  
İlâhî

8-) Temsildeki rehber kimdir? (4 kelime)  
Hz.

9-) Rehberin yardımcılarının peygamberler olması hangi dini yapıyı gösterir? (8 kelime)  
İlâhî hakikatin

10-) Diğer topluluk hangi özelliklerle nitelenir? (17 kelime)  
İnkâr ve azgınlık tarafında

## **lisans 11-soz-p05-hakikate-gecis-sarayin-aleme-tatbiki-ve-iki-firkanin-beyani - Set 2**

1-) Metinde temsilin bittiği söylendikten sonra okuyucu neye davet edilmektedir? (8 kelime)  
Benzetmenin arkasındaki

2-) Gece ve gündüzün peş peşe çevrilmesi hangi ilahî sıfatları düşündürür? (7 kelime)  
Kudret,

3-) Gökler, yer ve içindekilerin tesbih etmesi hangi temel inancı destekler? (10 kelime)  
Bütün varlıkların

4-) Çok sayıdaki âlemin her birinin farklı biçimde süslenmesi hangi sonucu doğurur? (8 kelime)  
Yaratılıştan hem

5-) Kâinat sayfasına ayetlerin yazılması benzetmesi neyi anlatır? (11 kelime)  
Olayların ve

6-) Temsildeki yiyecekler hangi ilahî nimete işaret eder? (12 kelime)  
Rahmetin özellikle yeryüzünde

7-) Harika sanatlar ile kudret mucizeleri arasında nasıl bir ilişki kurulmuştur? (12 kelime)  
Temsildeki sanat eserleri,

8-) Temsildeki cevherler neden doğrudan nimetlere değil de ilahî isimlerin cilvelerine benzetilmiştir?  
(12 kelime)  
Çünkü burada görünen

9-) Davetliler arasında cin, insan ve hayvanların bulunması, ilahî rububiyetin kapsamı hakkında ne gösterir? (12 kelime)  
İlahî terbiye ve

## **lisans 11-soz-p05-hakikate-gecis-sarayin-aleme-tatbiki-ve-iki-firkanin-beyani - Set 3**

1-) Metindeki temsil-hakikat ilişkisine göre, kâinat neden bir saraya benzetilmiş olabilir? (10 kelime)  
Çünkü içinde

2-) Kutsal hükümdarın “ezel ve ebed” sahibi olarak anılması neyi ifade eder? (12 kelime)  
Onun zamanla sınırlı

3-) Gece-gündüz dönüşümü ile gök cisimlerinin itaatinin birlikte verilmesi neyi kuvvetlendirir? (10 kelime)  
Kâinatın tamamında

4-) Varlıkların farklı dillerle tesbih etmesi ifadesi, sözsüz delil hakkında ne öğretir? (12 kelime)  
Her varlığın yapısı

5-) Sarayda görülen şaşırtıcı sanat eserleri bu dünyada neyin karşılığıdır? (7 kelime)  
Allah'ın

6-) Misafirlerin cin, insan ve hayvanlar şeklinde belirtilmesi dünya hakkında hangi anlayışı verir? (12 kelime)  
Dünyanın farklı canlıların

7-) Dünya misafirhanesi ifadesi, insanın dünya hayatına nasıl bakması gerektiğini hatırlatır? (13 kelime)  
Dünyayı kalıcı yurt

8-) Rehberin Hz. Muhammed olması, insanın kâinatı doğru anlamasında neden belirleyicidir? (13 kelime)  
Çünkü kâinatın sahibini,

9-) Davet edilen misafirler kimlerdir? (10 kelime)  
Dünya misafirhanesinde

**lisans 11-soz-p05-hakikate-gecis-sarayin-aleme-tatbiki-ve-iki-firkanin-beyani -**  
**Set 4**

1-) Metinde kâinatın üst ve alt tarafları nasıl tasvir edilerek bütünlük kurulmuştur? (14 kelime)  
Üst taraf göklerle,

2-) Yeryüzünün çiçeklerle donatılmış şekilde sunulması hangi ilahî fiile delil sayılabilir? (8 kelime)  
Süsleme, rahmet

3-) Hükümdarın kutsal bir Zât olarak tanıtılması, temsilin yönünü hangi alana taşır? (11 kelime)  
Sırf tabiata

4-) Sarayın odaları veya bölümleri hakikatte neye karşılık gelir? (9 kelime)  
Çok çeşitli

5-) Temsildeki mücevherler ile ilahî isimler arasında nasıl bir bağ kurulmuştur? (10 kelime)  
Değerli cevherler,

6-) Dünya misafirhanesindeki davetliler arasında hayvanların da sayılması hangi bakış açısını doğurur? (15 kelime)  
İnsan merkezli dar

7-) Temsildeki yiyeceklerin rahmet meyveleriyle açıklanması, nimet anlayışını nasıl derinleştirir? (13 kelime)  
Nimeti yalnız tüketilecek

8-) Rehberin yardımcıları ve talebeleri kimler olarak açıklanmıştır? (7 kelime)  
Yardımcıları

9-) İman ehli ile inkâr ehli arasındaki temel fark bu parçada nasıl özetlenebilir? (16 kelime)  
Biri kâinatı vahyin ışığında

## **lisans 11-soz-p05-hakikate-gecis-sarayin-aleme-tatbiki-ve-iki-firkanin-beyani - Set 5**

1-) Metinde anlatılan sarayın âlem olarak açıklanması, temsilin amacını nasıl netleştirir? (12 kelime)  
Anlatılanların hayalî bir

2-) Göğün ışıklı, yerin çiçekli tasviri okuyucuda nasıl bir kavrayış uyandırmayı hedefler? (12 kelime)  
Bütün kâinatın güzellik

3-) Gecenin ve gündüzün art arda gelmesi hangi hakikati göstermektedir? (13 kelime)  
Her şeyin ilahî

4-) Ocak ve mutfak benzetmesinde yeryüzünün hangi yönü öne çıkarılır? (15 kelime)  
Canlıların ihtiyaçlarına uygun

5-) Düzenli ve ölçülü yaratılışların ilahî isimlere delalet etmesi hangi okuma biçimini gerektirir? (11 kelime)  
Kâinata sadece

6-) Sarayın bölümlerinin ayrı ayrı süslenmiş olması, âlemlerin hangi özelliğine işaret eder? (13 kelime)  
Her varlık alanının

7-) Nakışlar ve onların işaretleri bu âlemde neye karşılık gelir? (14 kelime)  
Kâinatta görülen düzenli

8-) Nakışların ilahî isimlere delalet etmesi, sanat-eser ilişkisi bakımından ne öğretir? (10 kelime)  
Eserin sanatkârını

9-) İman ehlinin Kur'an talebesi diye anılması hangi yöntemi öne çıkarır? (8 kelime)  
Kâinatı vahiy

**lisans 11-soz-p05-hakikate-gecis-sarayin-aleme-tatbiki-ve-iki-firkanin-beyani - Set 6**

1-) Temsildeki saray ile gerçek âlem arasında kurulan benzerliğin ana fikri nedir? (12 kelime)  
Kâinatın başıboş değil;

2-) Temsildeki hükümdar nasıl bir varlığa işaret eder? (18 kelime)  
Başlangıcı ve sonu olmayan,

3-) Yaz mevsimi ve özellikle bir bahçenin anılması, nimetler bakımından hangi fikri destekler? (10 kelime)  
İlâhî rahmetin

4-) Gizli hazinelerin ilahî isimlerin tecellilerine benzetilmesi, görünür âlem ile görünmeyen hakikat arasında nasıl bir bağ kurar? (13 kelime)  
Görünen şeylerin arkasında

5-) Güneş, Ay ve yıldızların emre bağlı oluşu hangi fikre karşı delildir? (6 kelime)  
Tesadüf

6-) Meleklerin saray hizmetkârlarına benzetilmesi onların hangi yönünü öne çıkarır? (11 kelime)  
İtaat içinde

7-) Yeryüzü ve onun yüzeyinin mutfakla ilişkilendirilmesi nasıl yorumlanmalıdır? (10 kelime)  
Canlıların rızkının

8-) Peygamberler, evliya ve asfiyanın rehberle ilişkilendirilmesi hangi manevi devamlılığı gösterir? (7 kelime)  
Hakikatin

9-) İki topluluktan ilki kimdir ve hangi kaynağa bağlıdır? (8 kelime)  
Müminlerdir; kâinat

## CEVAP ANAHTARI

## **lisans 11-soz-p05-hakikate-gecis-sarayin-aleme-tatbiki-ve-iki-firkanin-beyani -**

### **Set 1 - CEVAPLAR**

1-) Temsilde anlatılan saray hakikatte neyi temsil eder?

İçinde yaşadığımız kâinatı ve görünen âlemi temsil eder.

2-) Her şeyin kendine mahsus bir dille tesbih etmesi neyi ifade eder?

Varlıkların hâlleriyle Allah'ın yüceliğini ilan ettiğini ifade eder.

3-) Sarayın bölümlerinin çok sayıda âleme karşılık gelmesi, yaratılış hakkında ne öğretir?

Yaratılışın tek düze olmadığını; farklı tabakalar, alanlar ve çeşitlerle zenginleştirildiğini öğretir.

4-) Altı günde yaratma ifadesi burada hangi yönü öne çıkarır?

Yaratılışın ölçülü, planlı ve hikmetli oluşunu öne çıkarır.

5-) Yeryüzünün kalbinde ateş bulunmasına değinilmesi, temsildeki mutfakla nasıl bağ kurar?

İçten işleyen bir hazırlama ve dönüştürme düzeni bulunduğunu göstererek mutfak benzetmesini güçlendirir.

6-) Güneş, Ay ve yıldızların emre bağlı olması tevhid açısından neden önemlidir?

En büyük varlıkların bile tek bir Rabbin yönetimi altında bulunduğunu gösterdiği için önemlidir.

7-) Temsilde geçen gizli hazinelerin cevherleri hakikatte neyi anlatır?

İlâhî isimlerin kutsal tecellilerini anlatır.

8-) Temsildeki rehber kimdir?

Hız. Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm'dır.

9-) Rehberin yardımcılarının peygamberler olması hangi dini yapıyı gösterir?

İlâhî hakikatin insanlara peygamberler vasıtasıyla bildirildiği yapıyı gösterir.

10-) Diğer topluluk hangi özelliklerle nitelenir?

İnkâr ve azgınlık tarafında olan, nefis ve şeytana uyan, sadece dünya hayatına bağlanan bir topluluk olarak nitelenir.

## **lisans 11-soz-p05-hakikate-gecis-sarayin-aleme-tatbiki-ve-iki-firkanin-beyani -**

### **Set 2 - CEVAPLAR**

- 1-) Metinde temsilin bittiği söylendikten sonra okuyucu neye davet edilmektedir?  
Benzetmenin arkasındaki asıl manayı fark etmeye davet edilmektedir.
- 2-) Gece ve gündüzün peş peşe çevrilmesi hangi ilahî sıfatları düşündürür?  
Kudret, idare, hikmet ve düzen sıfatlarını düşündürür.
- 3-) Gökler, yer ve içindekilerin tesbih etmesi hangi temel inancı destekler?  
Bütün varlıkların Allah'a bağlı olduğu ve O'nu tanıttığı inancını destekler.
- 4-) Çok sayıdaki âlemin her birinin farklı biçimde süslenmesi hangi sonucu doğurur?  
Yaratılıştaki hem birlik hem çeşitlilik bulunduğu sonucunu doğurur.
- 5-) Kâinat sayfasına ayetlerin yazılması benzetmesi neyi anlatır?  
Olayların ve varlıkların okunacak işaretler ve anlam taşıyan deliller olduğunu anlatır.
- 6-) Temsildeki yiyecekler hangi ilahî nimete işaret eder?  
Rahmetin özellikle yeryüzünde ortaya çıkan bereketli ve hayret verici meyvelerine işaret eder.
- 7-) Harika sanatlar ile kudret mucizeleri arasında nasıl bir ilişki kurulmuştur?  
Temsildeki sanat eserleri, gerçekte ilahî kudretin dünyada görülen olağanüstü icraatına karşılık gösterilmiştir.
- 8-) Temsildeki cevherler neden doğrudan nimetlere değil de ilahî isimlerin cilvelerine benzetilmiştir?  
Çünkü burada görünen değer, eşyanın maddesinden çok, onların arkasındaki kutsal manaları göstermektedir.
- 9-) Davetliler arasında cin, insan ve hayvanların bulunması, ilahî rububiyetin kapsamı hakkında ne gösterir?  
İlahî terbiye ve idarenin yalnız insanla sınırlı olmayıp bütün canlıları kuşattığını gösterir.

## **lisans 11-soz-p05-hakikate-gecis-sarayin-aleme-tatbiki-ve-iki-firkanin-beyani -**

### **Set 3 - CEVAPLAR**

- 1-) Metindeki temsil-hakikat ilişkisine göre, kâinat neden bir saraya benzetilmiş olabilir?  
Çünkü içinde düzen, süs, hikmet, çeşitlilik ve maksatlı yerleştirme vardır.
- 2-) Kutsal hükümdarın “ezel ve ebed” sahibi olarak anılması neyi ifade eder?  
Onun zamanla sınırlı olmadığını, varlığının başlangıç ve son kabul etmediğini ifade eder.
- 3-) Gece-gündüz dönüşümü ile gök cisimlerinin itaatinin birlikte verilmesi neyi kuvvetlendirir?  
Kâinatın tamamında geçerli olan tek bir hâkimiyet bulunduğu düşüncesini kuvvetlendirir.
- 4-) Varlıkların farklı dillerle tesbih etmesi ifadesi, sözsüz delil hakkında ne öğretir?  
Her varlığın yapısı ve hâliyle Allah’ı anlattığını, sadece konuşmanın delil olmadığını öğretir.
- 5-) Sarayda görülen şaşırtıcı sanat eserleri bu dünyada neyin karşılığıdır?  
Allah’ın kudretinin bu âlemde görünen harika tecellileridir.
- 6-) Misafirlerin cin, insan ve hayvanlar şeklinde belirtilmesi dünya hakkında hangi anlayışı verir?  
Dünyanın farklı canlıların bulunduğu ortak bir konak ve geçici misafirhane olduğunu gösterir.
- 7-) Dünya misafirhanesi ifadesi, insanın dünya hayatına nasıl bakması gerektiğini hatırlatır?  
Dünyayı kalıcı yurt değil, geçici konak ve imtihan yeri olarak görmesi gerektiğini hatırlatır.
- 8-) Rehberin Hz. Muhammed olması, insanın kâinatı doğru anlamasında neden belirleyicidir?  
Çünkü kâinatın sahibini, varlığın maksadını ve insanın vazifesini en güvenilir şekilde bildiren odur.
- 9-) Davet edilen misafirler kimlerdir?  
Dünya misafirhanesinde bulunan cinler, insanlar ve insanlara hizmet eden hayvanlardır.

## **lisans 11-soz-p05-hakikate-gecis-sarayin-aleme-tatbiki-ve-iki-firkanin-beyani -**

### **Set 4 - CEVAPLAR**

1-) Metinde kâinatın üst ve alt tarafları nasıl tasvir edilerek bütünlük kurulmuştur?

Üst taraf göklerle, alt taraf yeryüzüyle anlatılmış; böylece bütün âlem bir yapı gibi düşünülmüştür.

2-) Yeryüzünün çiçeklerle donatılmış şekilde sunulması hangi ilahî fiile delil sayılabilir?

Süsleme, rahmet ve sanatla yaratma fiiline delil sayılabilir.

3-) Hükümdarın kutsal bir Zât olarak tanıtılması, temsilin yönünü hangi alana taşır?

Sırf tabiata dair bir anlatımdan çıkarıp tevhid ve marifetullah alanına taşır.

4-) Sarayın odaları veya bölümleri hakikatte neye karşılık gelir?

Çok çeşitli varlık alanlarına ve âlem tabakalarına karşılık gelir.

5-) Temsildeki mücevherler ile ilahî isimler arasında nasıl bir bağ kurulmuştur?

Değerli cevherler, görünmeyen fakat eserlerde parlayan kutsal isimlerin tecellilerine benzetilmiştir.

6-) Dünya misafirhanesindeki davetliler arasında hayvanların da sayılması hangi bakış açısını doğurur?

İnsan merkezli dar bakışı aşarak diğer canlıların da ilahî düzen içinde bir yeri olduğunu düşündürür.

7-) Temsildeki yiyeceklerin rahmet meyveleriyle açıklanması, nimet anlayışını nasıl derinleştirir?

Nimeti yalnız tüketilecek şey değil, ilahî merhametin görünür bir tecellisi olarak anlamayı sağlar.

8-) Rehberin yardımcıları ve talebeleri kimler olarak açıklanmıştır?

Yardımcıları peygamberler, talebeleri ise evliya ve asfiyadır.

9-) İman ehli ile inkâr ehli arasındaki temel fark bu parçada nasıl özetlenebilir?

Biri kâinatı vahyin ışığında okuyup iman eder; diğeri nefis ve şeytanın peşine düşerek sadece dünyaya bağlanır.

## **lisans 11-soz-p05-hakikate-gecis-sarayin-aleme-tatbiki-ve-iki-firkanin-beyani -**

### **Set 5 - CEVAPLAR**

- 1-) Metinde anlatılan sarayın âlem olarak açıklanması, temsilin amacını nasıl netleştirir?  
Anlatılanların hayalî bir hikâye değil, kâinatı anlamaya yarayan bir benzetme olduğunu netleştirir.
- 2-) Göğün ışıkl, yerin çiçekli tasviri okuyucuda nasıl bir kavrayış uyandırmayı hedefler?  
Bütün kâinatın güzellik ve mana taşıyan bir sergi olduğu kavrayışını uyandırmayı hedefler.
- 3-) Gecenin ve gündüzün art arda gelmesi hangi hakikati göstermektedir?  
Her şeyin ilahî idare altında yürüdüğünü ve kâinatta düzenli bir rububiyet bulunduğunu gösterir.
- 4-) Ocak ve mutfak benzetmesinde yeryüzünün hangi yönü öne çıkarılır?  
Canlıların ihtiyaçlarına uygun şekilde hazırlık yapılan, üretim ve pişme mahalli gibi işleyen yönü öne çıkarılır.
- 5-) Düzenli ve ölçülü yaratılışların ilahî isimlere delalet etmesi hangi okuma biçimini gerektirir?  
Kâinata sadece madde gözüyle değil, mana ve hikmet gözüyle bakmayı gerektirir.
- 6-) Sarayın bölümlerinin ayrı ayrı süslenmiş olması, âlemlerin hangi özelliğine işaret eder?  
Her varlık alanının kendine uygun bir nizam, güzellik ve görev taşıdığına işaret eder.
- 7-) Nakışlar ve onların işaretleri bu âlemde neye karşılık gelir?  
Kâinatta görülen düzenli yaratılışlara ve ölçülü sanat eserlerine karşılık gelir; bunlar ilahî isimleri gösterir.
- 8-) Nakışların ilahî isimlere delalet etmesi, sanat-eser ilişkisi bakımından ne öğretir?  
Eserin sanatkârını tanıttığını ve güzel düzenin sahibine işaret ettiğini öğretir.
- 9-) İman ehlinin Kur'an talebesi diye anılması hangi yöntemi öne çıkarır?  
Kâinatı vahiy rehberliğinde okuyup anlamlandırma yöntemini öne çıkarır.

## **lisans 11-soz-p05-hakikate-gecis-sarayin-aleme-tatbiki-ve-iki-firkanin-beyani -**

### **Set 6 - CEVAPLAR**

1-) Temsildeki saray ile gerçek âlem arasında kurulan benzerliğin ana fikri nedir?

Kâinatın başıboş değil; hikmet, sanat ve maksatla kurulmuş ilahî bir düzen olduğudur.

2-) Temsildeki hükümdar nasıl bir varlığa işaret eder?

Başlangıcı ve sonu olmayan, her şeyin tesbih ve takdis ettiği kutsal ve mutlak kudret sahibi Allah'a işaret eder.

3-) Yaz mevsimi ve özellikle bir bahçenin anılması, nimetler bakımından hangi fikri destekler?

İlahî rahmetin meyveler ve ürünler yoluyla açıkça görüldüğü fikrini destekler.

4-) Gizli hazinelerin ilahî isimlerin tecellilerine benzetilmesi, görünür âlem ile görünmeyen hakikat arasında nasıl bir bağ kurar?

Görünen şeylerin arkasında daha derin manevi anlamlar ve ilahî isimlerin yansımaları bulunduğunu gösterir.

5-) Güneş, Ay ve yıldızların emre bağlı oluşu hangi fikre karşı delildir?

Tesadüf ve başıboşluk fikrine karşı delildir.

6-) Meleklerin saray hizmetkârlarına benzetilmesi onların hangi yönünü öne çıkarır?

İtaat içinde görev yapan, ilahî hizmette bulunan varlıklar oluşunu öne çıkarır.

7-) Yeryüzü ve onun yüzeyinin mutfakla ilişkilendirilmesi nasıl yorumlanmalıdır?

Canlıların rızkının hazırlanıp sunulduğu geniş bir düzen bulunduğu şeklinde yorumlanmalıdır.

8-) Peygamberler, evliya ve asfiyanın rehberle ilişkilendirilmesi hangi manevi devamlılığı gösterir?

Hakikatin bir silsile hâlinde öğretilip yaşatıldığını gösterir.

9-) İki topluluktan ilki kimdir ve hangi kaynağa bağlıdır?

Müminlerdir; kâinat kitabını açıklayan Kur'an'ın talebeleri olarak tanıtılırlar.